

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Rychlého a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **M. A.**, zastoupený JUDr. Ing. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Hládkov 701/4, Praha 6, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje**, se sídlem Masarykova 27, Ústí nad Labem, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 24. 11. 2020, č. j. 75 A 23/2020 – 46,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Ing. Jakubu Backovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 4 114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 5. 10. 2020, č. j. KRPU-164334-27/ČJ-2020-040022-SV-ZZ, rozhodla o zajištění žalobce podle § 124 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění rozhodném pro projednávanou věc (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“), za účelem správního vyhoštění. Žalovaná shledala existenci nebezpečí, že by žalobce mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek, a dále existenci nebezpečí, že by mohl mařit či ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Doba zajištění byla stanovena na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody.

[2] Proti rozhodnutí žalované brojil žalobce u Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „*krajský soud*“) žalobou, kterou krajský soud zamítl rozsudkem ze dne 24. 11. 2020, č. j. 75 A 23/2020 – 46, jako nedůvodnou.

[3] Krajský soud nejprve rekapituloval skutečnosti vyplývající ze správního spisu. Uvedl, že dne 3. 10. 2020 byl žalobce kontrolován příslušníky policie, kteří zjistili, že žalobce u sebe nemá žádný doklad totožnosti ani povolení k pobytu na území České republiky a také porušil ochranné opatření Ministerstva zdravotnictví proti zavlečení a šíření onemocnění COVID-19, neboť vstoupil a pobýval na území ČR jakožto občan nečlenského státu Evropské unie. Žalobce při výslechu ve správním řízení uvedl, že je občanem Libye, je zcela zdravý, jeho rodiče už zemřeli a bratr žije v Itálii. Z Libye vycestoval v roce 2017 letecky do Turecka na svůj cestovní pas, který následně v Turecku ztratil. Poté pokračoval pěšky přes Řecko, Albánii, Černou Horu, Bosnu a Hercegovinu a Srbsko až do Maďarska. Na parkovišti asi 15 kilometrů od hranic pak vlezl na podvozek srbského kamionu a doufal, že pojedou do Německa nebo Rakouska. Takto na podvozku kamionu cestoval asi 24 hodin, poté už dostal hlad, když tedy kamion zastavil, vydal se hledat něco k jídlu. V té době byl zastaven hlídkou policie. Žalobce jako důvod vycestování ze země původu uvedl špatnou politickou situaci, nedostatek práce a chudobu. Dodal, že nikdy nepobýval v ČR ani jinde na území Evropské unie. O probíhající pandemii onemocnění COVID-19 ví, ale potřeboval se dostat do Itálie za bratrem. Nijak si tedy nezjišťoval podmínky, za kterých může do ČR vycestovat nebo přes ni tranzitovat. Nakonec žalobce uvedl, že zde nemá žádné rodinné, ekonomické, kulturní ani jiné vazby. V návratu do vlasti mu nebrání žádné překážky, nehrozí mu tam žádné nebezpečí, ale pro návrat nemá dostatek finančních prostředků.

[4] Poté krajský soud poukázal na to, že dne 5. 10. 2020 žalovaná vydala napadené rozhodnutí o zajištění za účelem správního vyhoštění a následně dne 4. 11. 2020 vydala rozhodnutí o samotném správním vyhoštění žalobce. Dne 4. 11. 2020 byl žalobce propuštěn ze zajištění, jelikož v tehdejší době nebylo možné zakoupit u tuzemských cestovních společností let do Libye, a tedy žalobce letecky deportovat. Nebyl tak splněn účel zajištění žalobce - realizace správního vyhoštění.

[5] K vlastnímu posouzení žalobních námitek krajský soud uvedl, že žalobce namítal toliko nezákonnost zajištění dle § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, neboť nebyly naplněny podmínky pro podřazení jeho jednání pod pojem závažného narušení veřejného pořádku. Závěr žalované, že žalobce závažným způsobem narušoval veřejný pořádek, krajský soud považoval za správný a zajištění žalobce podle § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců za důvodné. Žalobce totiž vstoupil na území ČR jako občan Libye v rozporu s ochranným opatřením vydaným ve snaze zamezit zavlečení infekčního onemocnění COVID-19 na území ČR, které Ministerstvo zdravotnictví vydalo na základě zákonného zmocnění podle § 68 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o ochraně veřejného zdraví*“), přičemž Libye nebyla uvedena na seznamu zemí s nízkým rizikem nákazy onemocnění COVID-19. Pro funkčnost ochrany veřejného zdraví je dle krajského soudu třeba hledět na každého cizince, který v rozporu s ochranným opatřením vstoupí na území ČR, jako na nositele daných patogenů, a tudíž zabránit jeho volnému pohybu. Je tak irelevantní, že žalobce vstoupil na území České

pokračování

republiky v rozporu s ochranným opatřením z nedbalosti. K pojmu závažného narušení veřejného pořádku krajský soud odkázal na § 9 odst. 1 písm. j), § 20 odst. 5 písm. b), § 37 odst. 2 písm. h), § 37a odst. 2 písm. d), § 46a odst. 2 písm. g), § 46d odst. 2 písm. b) či § 46f odst. 2 písm. d) zákona o pobytu cizinců, které zakládají možnost odeprít cizinci vstup na území, či mu neudělit, neprodloužit nebo zrušit pobytové oprávnění z důvodu ochrany před zavlečením infekčního onemocnění. Z těchto ustanovení je patrná vysoká priorita ochrany veřejného zdraví a závažnost jednání, které je s touto ochranou v rozporu. Krajský soud na základě shora uvedeného uzavřel, že jednání žalobce, spočívající ve vstupu na území ČR v rozporu s ochranným opatřením Ministerstva zdravotnictví, bylo závažným narušením veřejného pořádku ve smyslu § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců.

[6] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodu, který formálně podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), k tomu ovšem cituje vymezení kasačního důvodu dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[7] Závěr krajského soudu, dle kterého svým jednáním naplnil důvod pro zajištění dle § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, pokládá stěžovatel za neudržitelný. Poukazuje na to, že nešířil nakažlivou nemoc a nedopustil se jednání, které by mělo alespoň vzdáleně trestněprávní relevanci. Jeho jednání bylo pouze nedbalostní, neboť si nezjistil podmínky vstupu na území ČR. Není důvod se domnívat, že by nedodržoval eventuálně nařízenou karanténu či jiné rozhodnutí orgánu ochrany veřejného zdraví. Lze tedy uvažovat o porušení ochranného opatření Ministerstva zdravotnictví, ale není důvod předpokládat, že jednal zaviněně a že je jeho jednání natolik závažné, aby mohlo vést k omezení osobní svobody. Zajištění stěžovatele založené na porušení „semiprávního předpisu“ je zřetelným zneužitím tohoto institutu, neboť zajištění podle § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců má být využito u skutečně aktuálního ohrožení veřejného pořádku. Jednání stěžovatele, které nedosahuje „trestněprávní závažnosti“ a v případě občana ČR by nemohlo vést k omezení osobní svobody nebo jinému než finančnímu postihu, takovým ohrožením není. Ve zbytku kasační stížnosti stěžovatel cituje z napadeného rozsudku a konkrétního rozsudku Krajského soudu v Brně v jiné věci, jehož závěry jsou dle něj aplikovatelné na nyní projednávaný případ.

[8] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti odkazuje na odůvodnění rozsudku krajského soudu a uvádí, že postupovala v souladu se zákonem a své rozhodnutí řádně odůvodnila.

[9] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Stěžovatel v kasační stížnosti výslovně odkázal na § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., ovšem dále k tomu citoval vymezení důvodu kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Tvrzené důvody kasační stížnosti soud nicméně posuzuje podle jejich obsahu a nikoliv podle formálního označení (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2007, č. j. 8 As 52/2006 – 74, č. 1655/2008 Sb. NSS; všechna judikatura tohoto soudu je dostupná na www.nssoud.cz). Z obsahu kasačních námitek je evidentní, že stěžovatel ve skutečnosti nenamítá procesní pochybení žalované, ale nesouhlasí s posouzením právní otázky, zda v jeho případě byly dány důvody pro zajištění za účelem správního vyhoštění. Konkrétně nesouhlasí s tím, že by porušením ochranného opatření Ministerstva zdravotnictví závažným způsobem narušil veřejný pořádek.

[12] Podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, mj. pokud „*a) je nebezpečí, že by cizinec mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek, b) je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.*“

[13] Nejvyšší správní soud považuje úvodem za stěžejní zdůraznit, že jak žalobní, tak kasační námitky stěžovatele směřují výlučně proti důvodu zajištění podle § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, ačkoliv byl zajištěn současně také podle § 124 odst. 1 písm. b) daného zákona. Žalovaná totiž své rozhodnutí nezaložila jen na závěru o porušení ochranného opatření Ministerstva zdravotnictví, jak by se ze stěžovatelových námitek mohlo zdát, ale i na celkovém jednání stěžovatele, ze kterého plyne nebezpečí, že by mařil rozhodnutí o správním vyhoštění. Proti důvodům zajištění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců stěžovatel v žalobě ani v kasační stížnosti nic nenamítal.

[14] V projednávané věci je tedy především plně aplikovatelný závěr již existující judikatury zdejšího soudu, podle níž Nejvyšší správní soud není povinen vypořádat se s každou jednotlivou kasační námitkou, pokud rozhodnutí krajského soudu ob stojí i na důvodech, které stěžovatel v kasační stížnosti nenapadá (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2016, č. j. 9 Azs 84/2016 – 22). Kasační stížnost podaná stěžovatelem v nynější věci tedy nemůže být důvodná a napadený rozsudek krajského soudu je zákonný, neboť minimálně jeden z důvodů zajištění [stěžovatelem nezpochybněný důvod podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců] ob stojí sám o sobě. Lze dodat, že případná důvodnost uplatněných kasačních námitek by se v dané věci nemohla promítnout ani do zákonnosti stanovené doby zajištění. Ze žalobou napadeného rozhodnutí totiž plyne, že žalovaná dobu zajištění neodvívěla od důvodů zajištění jako takových, ale zdůvodnila ji předpokládanou složitostí přípravy a výkonu správního vyhoštění a časovou náročností jednotlivých administrativních kroků. Ke stejnému závěru dospěl kasační soud na základě skutkově a právně prakticky totožné situace v rozsudku ze dne 9. 3. 2021, č. j. 8 Azs 252/2020 – 42.

pokračování

[15] Nad rámec výše uvedeného Nejvyšší správní soud dodává, že obdobnými kasačními námitkami, jaké vznesl stěžovatel, se v nedávné době tento soud již zabýval v řadě svých rozhodnutí (například v rozsudku ze dne 17. 2. 2021, č. j. 8 Azs 216/2020 – 61). V něm dospěl k závěru, že ohrožení veřejného zdraví nelze podřadit pod pojem „závažné porušení veřejného pořádku“, neboť zákon o pobytu cizinců rozlišuje mezi porušením veřejného pořádku a ohrožením veřejného zdraví, přičemž důvodem pro zajištění za účelem správního vyhoštění je jen první z uvedených důvodů. K obdobnému závěru dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 12. 2020, č. j. 6 Azs 333/2020 - 30, podle něhož cizinec, který vstoupil na území ČR v době, kdy to bylo zakázáno ochranným opatřením Ministerstva zdravotnictví vydaným v souvislosti s výskytem onemocnění COVID-19, nepředstavuje bez dalšího nebezpečí pro veřejný pořádek ve smyslu § 119 odst. 1 písm. a) bodu 2 zákona o pobytu cizinců. Jak již nicméně v nyní projednávané věci soud zdůraznil, výše uvedené nemění nic na tom, že v případě stěžovatele byl dán další důvod pro zajištění za účelem správního vyhoštění, tedy napadený rozsudek krajského soudu není na místě zrušit jako nezákonný.

[16] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, zamítl ji za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. (výrok I. tohoto rozsudku).

[17] O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1, věta první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka - žalovanou - nebylo v jejím případě prokázáno, že by jí v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady převyšující rámec její úřední činnosti vznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků náhrada nákladu řízení nepřiznává (výrok II. tohoto rozsudku).

[18] Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne 7. 10. 2020, č. j. 75 A 23/2020 - 23, ustanoven zástupcem pro řízení JUDr. Ing. Jakub Backa, advokát se sídlem Hládkov 701/4, Praha 6. Podle § 35 odst. 10, věty poslední s. ř. s. zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti.

[19] Ze spisu vyplývá, že ustanovený zástupce ve věci učinil jeden úkon právní služby, a to sepsání kasační stížnosti (§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“). Za něj mu náleží odměna podle § 9 odst. 4 písm. d), ve spojení s § 7 advokátního tarifu ve výši 3 100 Kč. K tomuto úkonu se přiznává náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve výši 300 Kč. Ustanovený zástupce doložil, že je plátcem DPH, proto mu výše odměny byla navýšena o 714 Kč. Zástupci stěžovatele se tedy přiznává odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti a náhrada hotových výdajů v celkové výši 4 114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dní od právní moci tohoto rozsudku. Náklady zastoupení stěžovatele nese stát (§ 60 odst. 4 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.; viz výrok III. tohoto rozsudku).

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. listopadu 2021

Mgr. Tomáš Rychlý
předseda senátu